

Hàng năm, c vào cu i thu, khi lá vàng ph ng p đ ng, Canada c hành l Chi n Sĩ Tr n Vong.

Đúng nh tên g i, Remembrance Day là ngày m i ng i nh t i các chi n sĩ đã n m xu ng. T th đô Ottawa t i các thành ph , kh p n c đ u t ch c r t tr ng th l này.

Di n hành trong ngày Remembrance Day t i Ottawa, Canada

T i Toronto, th ph c a bang Ontario, l đ c t ch c t i Đai Chi n Sĩ Tr n Vong ngã t đ ng Bay và Queen. Trong các vòng hoa t i th y có vòng hoa mang c vàng VNCH. Th t ý nghĩa và c m đ ng quá. Các c u chi n binh Canada đ c m i ng i h hàng gh danh đ . Nhi u v đã già l kh . Đây là nh ng v đã s ng sót trong Đ Nh Th Chi n. Khi nghe ti ng kèn m c ni m, nhi u c gia đã khóc. Ch c các c đang nh t i b n đ ng ngũ năm x a. Trong đoàn ng i đ n đ l có nhi u h c sinh và các em bé. M t ph huynh tr l i báo chí : Tôi đ a các cháu đ n đây mong các cháu bi t đ n công n c a cha và ông các cháu đã b mình đ b o v qu c gia thân yêu này cũng nh th gi i t do. Đ c bi t năm nay, tr c ngày l , có m y c chi n sĩ đã đ n tr ng m đ nói chuy n cho các h c sinh. G i là tr ng m vì ngày x a các c đã h c nh ng tr ng này, nay các c đ n v a đ th m tr ng cũ v a đ k cho các h c sinh hàng cháu hàng ch t nghe chuy n c a chính các c khi x a lúc tham đ các tr n đánh bên Âu Châu năm 1945, 1946.

Canada đã chu n b l này r t c n th n và chu đáo. Hai tu n tr c ngày l , các c u chi n binh đã có m t kh p các ng đ ng đ m i m i ng i cài hoa Poppy trên ve áo. Các b n bi t hoa poppy ch . Hoa 5 cánh m u đ , nó là hoa cây thu c phi n. Canada ch n hoa này đ làm bi u t ng vì sau Th Chi n Th Hai, nghĩa trang bên Âu Châu ng i ta đã th y r t nhi u bông hoa này m c quanh m các chi n binh. Đúng ngày l , lúc 11 gi tr a, các xe bus và xe đ i n đ u ng ng ch y 2 phút đ m i ng i t ng ni m các chi n sĩ đã n m xu ng . Các c u chi n binh, n u m c quân ph c và đeo huy ch ng, thì đ c đi xe mi n phí.

Tháng 11 này dân làng tôi nh t i nhi u ng i đã khu t l m. Ông ODP v a đ c cho chúng tôi nghe m t đ n báo nói v n i lòng hai bà m ngoài B c khóc th ng các con đã b b t đi b đ i và đã b xác Mi n Nam, nh th này :

...M t bà có 3 ng i con trai t tr n vì ‘đi gi i phóng Mi n nam’. Khi mi n Nam v a b chi m thì bà đ c phép vào trong Nam thăm anh em, bà ch ng ki n th c c nh Mi n Nam, bà v l i quê và phát b nh r i ch t. Bà phát b nh vì bà th ng ti c con, và trách mình mê l m đã đ cho các con ch t oan.

M t bà khác có 4 con trai và m t con r cũng b b t lính và cùng ch t trong tr n M u Thân. Khi g n m t, cô đ n m t mình, bà đã khóc m y ngày đêm. Khi lâm chung bà th t ra nh ng l i đã gi u kín trong lòng m y ch c năm : Vì tôi ngu nên đã đ ng i ta l a đem h t các con tôi vào ch ch t...

K đ n đây xong ông ODP k t lu n : hai bà già ngoài B c, sau 1975 hai bà vào Nam th y mình b l a và con mình b ch t oan, đã u t lên mà ch t. Gi ng y nh bà nhà văn D ng Thu H ng. Lúc đó chi n sĩ gái hăm h vào gi i phóng mi n Nam, đ n khi th y rõ mi n Nam trừ phú và no m, chi n sĩ gái bi t mình b l a. Chi n sĩ cũng đã u t lên nh ng bà không ch t. Bà b o bà ph i s ng đ làm ch ng s gian d i và tàn ác c a CSVN, bà s làm ch ng b ng sách báo. Đó là chuy n ngoài B c.Bây gi xin k chuy n trong làng.

Ngay đ u tháng, ngày 2 tháng 11, làng tôi đã đi đ l gi T ng Th ng Di m. Ông ODP không k t i nh ng ng i đã nhúng tay tr c ti p hay gián ti p h sát C Di m, nh ng đã k l i l i các lãnh t trên th gi i nói v cái ch t c a Cu, nh sau :

- T i Trung Qu c, Mao Tr ch Đông đã nói : “ Chính quy n Kennedy h ông Ngô Đình Di m là m t th t sách, m t sai l m rõ r t.”
- T i Hà N i, H Chí Minh đã nói : “Ông Di m là m t nhà yêu n c theo l i c a ông y.”
- T i Pakistan, T ng Th ng Ayub Khan đã nói : “ Vi c T ng Th ng Di m b gi t có 3 ý nghĩa v i ng i Á Đông : Làm b n v i Hoa K là vi c nguy hi m, trung l p thì t t h n và là k thù c a Hoa K còn t t h n n a”.
- T i Paris, De Gaulle tuyên b : “Sau Di m không ph i là m t kho ng tr ng mà là m t kho ng quá đ y”. De Gaulle mu n nói Mi n Nam s l m phát lãnh t , s tr thành m t gi cua hay m t hý tr ng tranh giành đ a v .
- H c gi uy tín Úc Đ i L i, ông Denis Warner đã g i C Di m là ‘ The Last Confucian’, m t nhà hi n tri t Kh ng T cu i cùng.

Ông ODP t ng là quân nhân d i th i C Di m làm t ng th ng. Ông là ng i mê C h t s c. Ông b o ng i n Đ hãnh di n vì có Thánh Gandhi, Hoa K hãnh di n vì T ng Th ng George Washington, Pháp hãnh di n vì T ng De Gaulle, Anh hãnh di n v Th T ng Winston Churchill, Phi Lu t Tân hãnh di n vì T ng Th ng Magsaysay, ng i Vi t Nam chúng ta hãnh di n vì T ng Th ng Ngô Đình Di m. Th t ti c th ng thay cho Thánh Gandhi c a n Đ và T ng Th ng Ngô Đình Di m c a Việt Nam, hai v thánh đã b ng i ta h sát. N u hai v còn s ng thì c c d n Á Châu có th đã khác.

C làng tôi ng i im nghe bàn v cái ch t oan khiên c a v lãnh t Đ Nh t VNCH. Không khí y đã kéo dài m t lúc lâu. Mãi r i c Chánh m i lên ti ng : Nhân tháng 11, nhân làng đang nói v s ch t, tôi xin bàn sang chuy n ra đi c a m t văn nhân VN m i b chúng ta vào cu i tháng 10 v a qua. Đó là nhà th Hà Th ng Nhân Phạm Xuân Ninh. Ông là m t nhân v t l n trong ngành Vô Tuy n Truy n Thanh Mi n Nam, và là m t thi sĩ n i ti ng c a Mi n Nam. Ông s ng nh ng năm cu i đ i n d t San Jose mi n b c California, ông vui thú cùng bút gi y và b ng h u . M t trong nh ng đ u làm cho ông h nh phúc nh t lúc cu i đ i là ông đã nh p đ o Công Giáo năm 2009. Ông đã tin vào Chúa. Ông đã vi t th này :

.....
Còn có n i vui nào h n :

- Ni m tin bùng v
- T đầu đó trái tim tôi n c n
- B c chân tr v mà h n r ng r ng mu n khóc
- Con dâng nh ng l i th v ng d i
- Xin bi n lòng tin c a con thành tình th ng b t di t

Amen.

Cô Cao Xuân không hiểu bạn chép ‘bố c chân trư vư’. Ông đã đi đâu mà nay nói trư vư? Ông ODP giải nghĩa ngay: Theo tôi hiểu thì mẹ người chúng ta đư là con cái Chúa, nhưng người người đã không tin Chúa, đã sống như người con đi đư người. Nay ông như tìm ra đư người nhà, ông mẹ nói bố c trư vư là thư.

Ông ODP này có mặt trí như thư là thư. Ông bố o người vẫn nhân cu người đư cũng như thư người, tìm ra chính đư o, đã lên đư người trư vư vư i Chúa, như thi sĩ Bằng Bá Lân, như thi sĩ Nguyễn Sa... Rư i ông nhìn dân làng giải phân phư: Tôi không có ý giải đư o nha. Nhân tháng 11 tháng như thư i các anh hùng thư sĩ nên tôi nói thêm mặt vài chuyện như mà thôi. Tôi xin trư đư n đàn cho cư làng.

Chư Ba bèn nói sang chuyện khác. Chư tư c cái ngày đư c biư t 100 năm mẹ có mặt đư n mà dân làng đã không đi mua vé sư. Phư i 100 năm nha bà con thì mẹ có ngày 11.11.11, ngày mang 6 chư như t. Mặt như t đã là hên đư m, đây như ng 6 cái như t. Giá bư a đó làng ta góp tư n đi mua sư, đư i chư n đư ng vào giư thiêng, lúc 11 giư, 11 phút, 11 giây thì dăm đã trúng đư n rư i. Phe các bà nghe đư n đây đư u giư t gư. Còn cư Chánh thì cư bố o: Lão đư c sư ng đư t nư c Canada này thì mãi nguy n đư m rư i, vư n coi mình đã trúng sư đư c đư c. Bư Di Trư vư a cho biư t hiư n còn mặt trư u lá đư n xin như p Canada mà Canada chư a có giư xét đư n, mặt trư u người muư n đi cư đư n Canada nha, thư a cư làng.

Anh John xin tư p đư i ngay: Vì còn như ng mặt trư u người đã làm đư n chư a đư c xét thư i nên mẹ y tuư n đư vư a qua có hiư n đư người mặt sư người i Hung Gia Lư i khôn ngoan đã chư y đư i đư t. Các ông bà này mua vé đi du đư ch Canada, rư i khi vư a đư i sân bay thì hư xin đư n chính đư. Hư đã đư t Canada vào đư kư t. Muư n đư i hư đi thì khó đư m. Phư i mang hư ra tòa. Thư i gian chư tòa ra phán quyư t thì hư đư c hư người đư n vư n quy chư người i xin đư n. Hư đư c hư người đư c p xã hư i, đư c p thuư c men, con cái đư c đi hư c. Mẹ i tháng, mặt người đư c thân đư c lãnh sư sư khoư ng 600 đư ng, hai vư chư ng sư sư 900, cha mẹ và mặt đư a con cũng sư sư 1200 đư ng. Chư c các ông bà Hung này đã đư c người chư cho như ng khe hư nhân đư o cư a luư t đư trú miư n đư t thiên đư ng này.

Canada đúng là mặt anh nhà giàu hào phóng có tâm Phư t. Nói gì đâu xa, hiư n nay Nhóm G.20 giư m như ng nư c giư u có như t đư giư i, đư mà theo sư sách cư a CIDA đư c đư quan phát đư n đư c đư thì Canada đã giúp cho nhóm này như ng 141 đư u trong năm 2010 đư a qua. Chư hiư u giúp đư viư c gì, mà Canada cho đư n Đư 30 đư u, Trung Hoa 36 đư u, South Africa 20 đư u... Đư quá chư. Riêng vư Chư người đư ng đư c đư giư i, mẹ y năm qua Canada đã góp 350 đư u đư ng.

Cư Chánh nghe nói đư i đây đư i đư i. Cư bố o: Theo tôi nghĩ thì như ng đư ng đư n bác ái này đã mua đư cho Canada bao nhiêu là đư c đư c lạnh. Chư có Canada thôi nghe, chư đư sư các đư c giàu có thì ác đư m. Báo chí đư c đư cho đư t: hiư n nay như u đư c tay phư i làm đư c đư thiư n mà tay trái thì đư m giao đư t người i. Đó là như ng đư c đư n xuư t vũ khí và bán khí đư i. Mẹ i năm Nga, Mư, Anh, Pháp, Đư c, Nga thu đư không đư t bao nhiêu là đư n bán khí đư i. Rư ràng bán khí đư i đư các đư c khác đư t nhau! Miư ng thì hư hào hòa bình mà tay thì xui chém đư t. Miư ng Phư t mà tâm xà. Canada không như đư. Canada không đư bán khí đư i nha. Canada đư u Phư t mà tâm cũng đư t đư, đư a đư c đư n?

Anh H.O. xin góp thêm m t ý. R ng nhân bản t i tình hình th gi i thì ta không nên quên i đe d a m i đây c a Do Thái. Do Thái b o h có th t n công phá lò nguyên t c a Iran, vì Iran đang ch bom nguyên t đ t n di t Do Thái. Chuy n gì s x y ra n u Do thái làm th t? Anh H.O. b o r ng anh và b n bè anh ghét Do thái vì Do Thái ít nhi u cũng đã làm h i VN trong quá kh . Ch ng c ? Năm 1954, hi p đ nh Geneve chia c t VN là do th t ng Pháp Mendes France ch x ng. Mendes France là ng i g c Do Thái. Năm 1973 hi p đ nh Paris giao VNCH cho CS là do Henry Kissinger. Ông này g c Do Thái rõ ràng. Năm 1975, ti n vi n tr Hoa K đ nh cho VNCH, Do Thái đã xin Hoa K trao s ti n này cho h .

C B.95 nghe mãi chuy n chính tr thì phát ngán. C xin nh ng chuy n vui. Anh H.O. k li n. Anh b o i n tr c anh k chuy n ông n Đ 67 tu i có 39 bà v . Anh c nghĩ ông n Đ này là s m t, nay ông b o m t ông n Đ khác còn siêu h n. Theo báo Times of India thì c Hazi Abdul Noor, đã 120 tu i mà v a c i m t bà v th hai. C đã già khú đ mà ch a h t gân, nay nghĩ mình còn ngon lành l m nên m i l y thêm m t v n a. C tuyên b c 120 tu i thi t, không ph i 116 tu i nh trên gi y t . C ông h n c bà 60 tu i. Ch c C này s vào sách k l c th gi i. Báo k có h n 500 th c khách đã t i đ ti c c i. N c n Đ nhi u s l quá ha.

R i C B.95 xin anh John k chuy n khác. Anh John k ngay. Chuy n đ u tiên là chuy n con h i ly beaver. T năm 1975, nó đ c Canada ch n làm con v t bi u tr ng Canada vì đ c tính chăm ch làm vi c liên t c, nó bi t c t cây ngăn h làm t và làm kho ch a th c ăn cùng h n c ng t, cũng nh b lông c a nó là m t ngu n thu nh p đáng k cho kinh t đ t n c. Th nh ng năm nay, 2011, chính quy n đang có ý ch n con g u tr ng b c c, polar bear, thay th con h i ly. Lý do : Con h i ly c t cây phá r ng và ngăn đ p không có i và không đ p m t b ng con g u tr ng. Ai cũng ng c nhiên v chuy n đ nh thay đ i này.

Các bà các cô trong làng còn đang ng ngác thì ch Ba Biên Hòa nói nh vào tai cô Cao Xuân, r i cô Cao Xuân nói nh vào tai Cô Tôn N , c th chuy n bí m t đ c chuy n đi kh p vòng , r i phe các bà lăn ra c i r r i. Vi c này làm phe đàn ông chúng tôi ng ngác. Gì th này? Cu i cùng thì anh John m i lên ti ng : Thôi đ tôi gi i m t, xin nói rõ, không đ u di m gì n a. Theo tôi đ c bi t lý do th m kín mà Canada s ch n con g u tr ng thay th con h i ly là vì tên con h i ly, ti ng Anh là beaver mà beaver còn có nghĩa th hai là ‘tòa thiên thai’ c a đàn bà !

Ông ODP nghe xong, cũng phá ra c i s c s a r i nói : Hèn chi ! Ch c đây là cái nghĩa m i c a ti ng beaver, vì ch l h i năm 1975 Canada không bi t đ n cái nghĩa ‘tòa thiên thai’ này sao! K ha, ph i không các c .

Chuy n nóng s t ti p theo là chuy n thành ph Toronto v a quy t đ nh c m mua bán vây cá m p. Các c s buôn bán có m t năm đ thanh toán cho xong các kho vây cá. Hi p h i các nhà buôn và các nhà hàng Trung Hoa đã lên ti ng ph n đ i và tuyên b s mang vi c này ra tòa. Coi b chuy n vây cá này s v a dài v a vui đây các c .

Anh H.O. li n góp ý : Không có vi cá thì s không có súp vi cá trong các b a ti c. Ch sao. Mà không ch ng cũng là đ u may. X a nay Trung Qu c là n c cung c p vi cá cho các nhà buôn. Bây gi ng i ta khám phá ra hàng c a Trung Qu c đã s đ u là đ gi , x a nay chúng ta ăm súp vi cá, ch c gì chúng ta đã đ c ăn ví cá th c, bi t đâu nó là vi cá gi thì sao? Ngoài ra, bây gi chúng ta ph i ch ng Tàu, ch ng kinh t c a Tàu, t y chạy luôn vi cá c a Tàu cho nó s .

Cô Cao Xuân lên tiếng ngay: Nghe miêng chúng ta quen súp vi cá quá rồi. Nay không có súp này thì biết lấy gì thay thế?
 Anh H.O. đáp ngay : Thiều gì món thay thế, Món yến sào chăng hèn. Nó còn ngon và quý hèn món súp vi cá gấp bội.
 Nghe đến đây thì làng tôi lên mồm tiếng. Nh, có món Yến Sào thay thế. Ngon gấp bội và trân quý gấp bội chăng.
 Rồi tự nhiên làng tôi bước vào mồm miệng tranh cãi nhau vì cái tên : Yến Sào hay Yến Xào ? Sào hay Xào đây? C B.95 thì cười hề hề rồi cho rằng Yến Xào là đúng vì xào đây chẳng cách nấu, xào khác với kho, khác với rang, khác với rán, khác với canh. Anh H.O. thì không đồng ý. Anh bảo phải nói Yến Sào mới đúng vì sào chẳng cái cây dài ta thừng dùng để chần thuy hay cắt thuy. Đi lấy yến sào thì phải chăng thuy sào mà đi, ra thì nhìn yến sào thì ta dùng chính cái sào này mà gắp cái tổ của con chim yến. Vậy yến sào là yến lấy để gắp cái sào.

Làng tôi nghe đến đây thì vẫn còn phân vân, ai nói nghe cũng có lý nhưng cái lý đó chẳng có tính thuyết phục. Dân làng liền quay vào bác Ch ODP. Ông này bèn trình bày như sau : Theo tôi thì nói Yến Sào là đúng, nhưng sào đây không phải là cây sào như anh H.O. vừa nói, mà sào đây là tiếng Hán, sào có nghĩa là cái tổ như ta nói sào huyệt. Yến Sào là cái tổ con chim yến. Ăn món Yến Sào không phải ta ăn thịt con chim yến nhưng là ta ăn cái tổ của nó. Mà cái tổ của con chim yến do nó làm nên chính nên có tổ của nó. Chim yến bay theo đàn, chúng ăn những côn trùng đang bay giữa trời, và uống những giọt sương đọng trên lá. Chim yến làm tổ không phải bằng lá khô cành khô mà bằng chính nên có tổ của mình quết vào vách đá. Nên có tổ của chim yến là tiếng hợp những tinh hoa của trời đất, do vậy ta ăn yến là ta ăn những tinh hoa quý báu này.

Nghe đến đây thì mọi người như đổ cơn mưa, mọi người đều lên tiếng thán phục s thông thái của ông ODP rồi mọi người vỗ tay râm ran. Nghe đến quá, phải không các.

Ch Ba nghe xong, vỗ tay xong bèn nói :
 - Có lý quá hén.

Ông ODP xoa nay vẫn khiêm tốn, vẫn không muốn ai khen, nên nghe xong liền Chi Ba ông liền bắt ngay lấy để chuyển những câu chuyện. Ông bảo :

- Tôi thích tiếng ‘hén’ của Ch quá. Nó đẹp tính Nam Kỳ. Tôi nhìn Nam gần 20 năm, mê tiếng nói miền Nam vô cùng. Không biết anh John khi mới quen ch và học tiếng Việt thì anh John có thấy đẹp những cái hay của tiếng Nam không. Anh John đáp ngay :

- Ngôn ngữ đầu tiên của tôi là tiếng Nam. Có lẽ tôi nói nó hàng ngày với vợ, nên không thấy cái hay của nó. Sau này khi tiếp xúc với người Bắc, học nói tiếng Bắc thì tôi thấy tiếng Bắc cũng hay đẹp biết.

C Chánh thấy hai vợ này cùng khen tiếng Việt bèn đỡ nghe :

- Hai bác đã nói với y thì xin mời bác nói với cái hay mà quý bác đã nhìn thấy cho chúng tôi nghe đi. Xin Ông ODP nói trước, nói với cái hay của tiếng Nam.

Ông ODP nói ngay, nói mồm dài, như lấy trong kho đã có sẵn từ lâu:

- Tôi thích mấy tiếng bình dân nói hàng ngày của người Nam, như những câu này . Tui địa nghen .
 . , dz y anh dĩa hen
 . Hay hén mấy !

. Dzui d hen !
. Ngon làm th coi
. Sao r i ta
, Sao k v y ta

R i ông xin h t, và ông xin anh John nói v ti ng B c K . Anh John cũng đáp ngay :
Bây gi tôi m i đ ý t i nh ng ti ng đ c s t Nam k ‘nghe, hen, hén...’ Khi tôi h c đ n v n
ch ng VN, đ an nói v ca dao t c ng , tôi thích nh t hai ti ng. Nó không đ ng m t mình. Nó
đ ng m t mình thì không h hay, nh ng khi nó đ ng vào trong m t ng c nh hay thì tôi th y nó
hay tuy t v i. Tôi xin đ c bài ca dao sau đây r i xin các bác đoán th xem tôi mê ti ng nào nh t
:

Đ ng khi l a t t c m sôi
L n kêu con khóc ch ng đòi tòm tem
Bây gi l a đã nhóm lên
L n no con nín, tòm tem thì tòm

C làng nói ngay : Đó là ti ng ‘tòm tem’. Anh John b o làng chí nói đúng có m t n a. Anh b o
anh thích bài th này l m. Nó ch có 4 câu mà t đ c h t m i tình ti t h p h n và s ng đ ng.
Này nha, khung c nh là m t chái b p m i n quê ngoài B c, cái b p này m t n a đ n u ăn,
m t n a đ nuôi l n. Th i gian là vào kho ng tr a, th i gian cho l n ăn cũng là th i gian n u
c m tr a cho ch ng s p t ngoài đ ng v . Nhân v t chính là m t cô v tr , m i đ m t con, mà
gái m t con trông m n con m t. Anh ch ng t ngoài đ ng v ăn tr a đã nhìn th y nhan s c v ,
lúc đó bên b p l a ch c má v đ hây hây, v cho con bú thì b ng c nây n y l ra. Máu nóng
trong ng i ch ng sôi lên, chàng đòi yêu v ngay t i ch . Tác g bài th không dùng ti ng ‘yêu
v’ hay ti ng ‘làm tình’, mà dùng ti ng ‘tòm tem’, ti ng này đ c đ a quá. Nh ng tòm tem à câu
gi a không hay b ng ti ng tòm à cu i cùng, ch m t ti ng tòm mà thôi. Nó nói lên h t c ch
âu y m, hành đ ng và âm thanh c a cu c tình.

Đúng v y, ch m t ti ng tòm cu i bài, nó hay c c k , ph i không c ?

R i anh John nói v ch th hai mà anh thích. Anh cũng đ c m t bài th . Th c ra thì không ph i
m t bài mà ch là hai câu th . Hai câu này c c t n i lòng c a m t anh không l y đ c ng i
yêu. Ch c đây là c nh b m cô gái nhà nghèo, vì tham giàu mà b m đã ph i g con gái cho
m t gia đình phú h . Ch ng là m t c u bé tí ti, ch a bi t cu c đ i là gì. Dù có bi t cũng ch
nên c m cháo gì :

Anh ti c thay h t m a trong r i xu ng đ ng b n

Anh ti c thay t gi y tr ng đ th ng bé c n còn con nó v x ng.

Ồi, ch x ng này đáng giá 100 l ng vàng. X ng đây là b y b , láo l u, vô phép, sai trái, không
đúng cách.

Các c đã th y cái anh John trong làng tôi gi i ch a. Anh nói, anh đ c và anh đã suy nghĩ k thì
anh m i nhìn ra cái hay tuy t v i c a ch nghĩa VN ch .

Anh H.O. li n gi tay xin góp thêm ý : Nhân nghe anh nói ch tòm tem và ch tòm, tôi s c nh
t i m t câu chuy n c a Ph ng Tri u đ ng trong báo Xuân M u D n. Tác gi cũng nh c t i ch
tòm tem nh ng trong m t hoàn c nh khác. Chuy n này đ i v i tôi hay quá nên dù đã m y năm,
tôi v n còn nh . Chuy n k r ng tác gi đi tù c i t o 10 năm, t trong Nam ra t i ngoài B c. Khi
ra tù thì anh ch còn xác ve. Anh y u quá s c, ch còn giúp đ c v m t vi c là th i c m. R i
v i th i gian, đ c v chăm sóc, anh l y l i đ c chút s c l c. Ch t cái máu li n ông nó n i đ y.
L i c a tác gi nh sau :

... Lâu lâu tôi c i m n, xin v cho đ c tòm tem, b ng cách nói bóng gió:

